

Kielce, dnia 11 marca 2024 r.

WK.60.33.2023

Pan Andrzej Gąsior

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Słupia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Słupii w okresie od 6 listopada 2023 r. do 21 grudnia 2023 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy **Nowa Słupia** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 15 stycznia 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych

1. W latach 2021-2022 nie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy dokumentacji dotyczącej przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów ją przeprowadzających, co narusza art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) tiret drugi w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej².

II. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Kontrola prawidłowości wykazania danych w zakresie przedmiotów podlegających podatkowi od nieruchomości w 2022 r. przez osoby prawne i osoby fizyczne, wykazała że:
 - a) Nie przeprowadzono czynności wyjaśniających w stosunku do osób prawnych będących przedsiębiorcami o numerach kont: 2000-0014 i 2000-0025, w związku z brakiem wykazania w deklaracjach podatkowych budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Nadto podatnikowi o numerze konta 2000-0014 zastosowano stawkę dla gruntów pozostałych od działki o pow. 0,0241 ha wykazanej w ewidencji gruntów i budynków jako dr - drogi.
 - b) Nie przeprowadzono czynności wyjaśniających w stosunku do osób fizycznych będących przedsiębiorcami o numerach kont: 0020-0614, 0011-0489, 0020-0634, w związku z brakiem wykazania w informacjach podatkowych budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2022 r. poz. 902, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

- c) Nie wyegzekwowano obowiązku złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych od podatników będących przedsiębiorcami o numerach kont: 0007-0125, 0014-0140. Wymiaru podatku na 2022 r. dokonano na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków oraz ewidencji podatkowej.
- Nieprawidłowości naruszają art. 1a ust. 1 pkt 2-3, art. 2 ust. 1, art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych³, art. 272 pkt 2-3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁴, w związku z art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁵.
2. W deklaracji Gminy Nowa Słupia na podatek od nieruchomości na 2022 r. nie wykazano powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych przekazanych w najem osobom fizycznym i niestanowiących odrębnych nieruchomości, które podlegały zwolnieniu z tego podatku na podstawie uchwały Nr XVIII/99/19 Rady Miejskiej z dnia 27 listopada 2019 r. Łączna powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych w 2022 roku wynosiła 2380,07 m², z czego powierzchnia 922,58 m² została wykazana przez najemców w informacjach na podatek od nieruchomości. Nieprawidłowość spowodowała zaniżenie kwot skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S za 2022 rok.
- Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a), art. 7 ust. 1 pkt 15 oraz art. 7a ust. 1-2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości⁶, w związku z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ oraz § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.
3. Decyzjami z 2022 r. wygaszono dla przedsiębiorcy 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z dnia 02.09.2022 r. Decyzje zostały wydane na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁸, tj. w związku z likwidacją punktu sprzedaży. Nie dokonano zwrotu przedsiębiorcy opłaty w łącznej kwocie 526,44 zł, tj. w wysokości proporcjonalnej do okresu za który zezwolenie nie było już ważne, co narusza art. 11¹ ust. 1 oraz ust. 8 ww. ustawy.

III. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W przeprowadzonym w 2021 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Nowa Słupia oraz zawartej umowie z wykonawcą usługi nie określono sankcji z tytułu niespełnienia wymagań dotyczących niezatrudnienia przez wykonawcę osób na podstawie stosunku pracy, co narusza art. 438 ust. 1 w związku z art. 95 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁹.
2. W umowie z dnia 13.12.2021 r. w sprawie ww. zamówienia publicznego oraz umowie z dnia 30.12.2021 r. na odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 70 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 682 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 107, poz. 1138, dalej ewidencja podatkowa nieruchomości

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm., dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

zamieszkałych z terenu Gminy Nowa Słupia oraz odbiór transport i zagospodarowanie odpadów z Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych nie określono łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, których mogą dochodzić strony, co narusza art. 436 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

IV. W zakresie gospodarki mieniem:

Pomimo przekształcenia z dniem 31.08.2017 r. Zespołu Szkół w Nowej Słupi w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Nowej Słupi nie wydano decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu na rzecz likwidowanej jednostki z równoczesnym jego ustanowieniem na rzecz jednostki nowopowstałej. Nieprawidłowość narusza art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁰.

V. W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi:

Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki oraz Park Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” nieterminowo przedłożyły Burmistrzowi sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzone według stanu na koniec III kwartału 2022 r., tj. w dniu 27.10.2022 r. zamiast do dnia 14.10.2022 r. Dodatkowo sprawozdania Rb-Z oraz Rb-N według stanu na koniec IV kwartału 2022 r. nie zostały podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez Dyrektora Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra”.

Nadto Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego nieterminowo przedłożyło Burmistrzowi sprawozdania Rb-Z oraz Rb-N według stanu na koniec I kwartału 2022 r., tj. w dniu 15.04.2022 r. zamiast do dnia 14.04.2022 r. oraz według stanu na koniec II kwartału 2022 r. w dniu 26,27.07.2022 r. zamiast do dnia 14.07.2022 r., według stanu na koniec IV kwartału 2022 r. w dniu 23.02.2023 r. zamiast do dnia 07.02.2023 r.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹ oraz terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań Rb-N i Rb-Z określone w załączniku nr 7 Tabela B do tego rozporządzenia.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzebrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** Udostępniać w BIP informacje publiczne określone w ustawie o dostępie do informacji publicznej w zakresie dokumentacji dotyczącej przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów ją przeprowadzających.
- 2.** Egzekwować od podatników osób fizycznych obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 3.** Dokonywać weryfikacji danych zawartych w deklaracjach i informacjach podatkowych w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji oraz informacji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji oraz informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych, stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy.
- 4.** W stosunku do podatników wskazanych w niniejszym wystąpieniu przeprowadzić czynności przewidziane przepisami ustawy Ordynacja podatkowa i poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutkach przeprowadzonych czynności wyjaśniających.
- 5.** W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów zwolnionych z tego podatku, w tym posiadane przez osoby fizyczne gminne lokale mieszkalne, niestanowiące odrębnych nieruchomości, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z przepisami uchwały Nr XVIII/99/19 Rady Miejskiej z dnia 27 listopada 2019 r.
- 6.** Sporządzić korektę deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości za 2022 rok, z uwzględnieniem ustaleń niniejszej kontroli.

7. W decyzji o wygaszeniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z likwidacją punktu sprzedaży określać kwotę należnej do zwrotu opłaty, tj. w wysokości proporcjonalnej do okresu za który zezwolenie nie jest ważne, stosownie do art. 11¹ ust. 1 oraz ust. 8 ww. ustawy.
8. Dokonać zwrotu ww. opłaty dla przedsiębiorcy w kwocie 526,44 zł.
9. W dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz w umowie o udzielenie zamówienia publicznego określać sankcje z tytułu nie spełnienia wymagań dotyczących nie zatrudnienia przez wykonawcę osób na podstawie stosunku pracy, stosownie do art. 438 ust. 1 w związku z art. 95 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
10. W umowie w sprawie zamówienia publicznego określać łączne maksymalne wysokości kar umownych, których mogą dochodzić strony, stosownie do art. 436 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
11. Wydać decyzję o wygaszeniu trwałego zarządu dla Zespołu Szkół w Nowej Słupi z równoczesnym jego ustanowieniem na rzecz Szkoły Podstawowej w Nowej Słupi, stosownie do art. 49 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
12. Zobowiązać Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Turystyki, Dyrektora Parku Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich „Łysa Góra” oraz Dyrektora Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego do sporządzania sprawozdań z operacji finansowych Rb-N i Rb-Z w terminach określonych w załączniku nr 7 Tabela B do rozporządzenia Ministra Finansów Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

W zawiadomieniu o wykonaniu wniosków pokontrolnych proszę poinformować o rezultatach finansowych podjętych działań (np. kwotach odpisów, przypisów, skutków dokonanych korekt).

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

*Damian Grzelka*¹²

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Do wiadomości:

Rada Miejska w Nowej Słupi

¹² podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym